

Pravidlá pre zmenu využívania pôdy nebudú schválené do konca roku 2010

In: Svetové pôdohospodárstvo, roč. XII, 2010, č.1, str.12

Smernica o obnoviteľných zdrojoch, ktorá bola prijatá v minulom roku stanovila Komisii úlohu predložiť do konca roka 2010 Európskemu parlamentu a Rade, správu o nepriamej zmene využívania pôdy (ILUC - indirect land use change). Správa má zhodnotiť vplyv nepriamej zmeny využívania pôdy na emisie skleníkových plynov a navrhne spôsoby na zníženie tohto vplyvu. K tejto správe bude v prípade potreby priložený návrh spracovaný na báze dostupných vedeckých dôkazov s konkrétnou metodikou pre emisie, ktoré vznikajú pri zmenách zásob uhlíka spôsobených nepriamymi zmenami vo využívaní pôdy.

Hoci už Komisia má pripravené výsledky niektorých modelových štúdií, radšej by odložila tieto politické odporúčania na neskoršie.

Predstavitelia GR pre poľnohospodárstvo trvajú na tom, aby čiastkové výsledky neboli zverejňované až kým nebude ukončená práca a uzavretá interná dohoda. Hlavným dôvodom je to, aby predbežné výsledky v tak spornej záležitosti neboli pre verejnosť a investorov zavádzajúce.

Diskusie Komisie

Model ILUC sa aplikuje vtedy, keď je pôda využívaná namiesto pestovania plodín na výrobu potravín na pestovanie plodín na výrobu biopalív. Výsledkom toho je strata produkcie potravín súvisiaca s dodatočnými emisiami oxidu uhličitého.

Komisia by mala odporučiť či biopalivá, ktoré spĺňajú ciele EÚ by mali prejsť cez ILUC filter a nakoľko obmedzujúci by mal filter byť?

Brusel v súčasnosti vyvíja snahy na vytvorenie metodiky pre výpočet ILUC a využíva pritom konzultačné firmy, vrátane Spojeného výskumného centra (JRC). Kľúčovým aspektom celého procesu bude stanoviť koľko pôdy bude potrebnej - internej aj externej – na dosiahnutie cieľa EÚ v oblasti biopalív. Celá záležitosť je dosť komplikovaná, je treba stanoviť rovnováhu medzi prísnymi environmentálnymi požiadavkami pre biopalivá a obchodnými dohodami, aby nové pravidlá neboli chápané ako nepovolené obchodné bariéry.

Zdroje Komisie zdôrazňujú, že od obdobia 2007-2008, kedy boli ceny potravín vysoké, sa svetová produkcia biopalív neustále zvyšuje, zatiaľ čo ceny poľnohospodárskych komodít klesajú.

Zatiaľ čo sa svetové ceny cukru zdvojnásobili, využitie cukru na výrobu biopalív kleslo a to vrhlo ďalšie pochybnosti na teóriu, že produkcia biopalív zvyšuje hlad, tým že vytláča produkciu potravín a stupňuje ceny základných komodít. Udalosti po vyvrcholení cien potravín svedčia o tom, že biopalivá nie sú zodpovedné za vysoké ceny potravín. To sťažuje Komisii zavedenie prísnych ILUC pravidiel, ktorých predpokladom je jasný rozdiel vplyvu spôsobu využívania pôdy na produkciu biopalív a potravín.